

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI**

FILOLOGIK TADQIQOTLARNING YANGI BOSQICI: ZAMONAVIY TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR

III XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN MATERIALLARI

2025-yil, 21-OKTABR

BUXORO – 2025

ANJUMAN DASTURIY QO'MITASI

1.	B.B. Ma'murov	- Buxoro davlat pedagogika instituti rektori, rais;
2.	Z.M. Muqimov	- Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor, rais muovini;
3.	G.R. Akramova	- Ilmiy – tadqiqotlar, innovatsiyalar va ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlash bo'limi boshlig'i, a'zo;
4.	X.A. Xaitov	- Tillar fakulteti dekani, a'zo;
6.	U.S.Amonov	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası mudiri, a'zo;
7.	D.B.Axmedova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası professori, a'zo;
8.	G.B.Rustamova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası dotsenti, a'zo;
9.	G.R.Mirxanova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası dotsenti, a'zo;
10.	R.A.Saidova	O'zbek tili va adabiyoti kafedrası professori, a'zo;
11.	Y.U.Nurova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası dotsenti, a'zo;
12.	Sh.Sh.Nizomova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası dotsenti, a'zo;
13.	N.H.Hojiyeva	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası dotsenti, a'zo;
14.	M.U.Usmonova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası katta o'qituvchisi, a'zo;
15.	N.A.Bafoyeva	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası o'qituvchisi, a'zo;
16.	N.O. Avazova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası o'qituvchisi, a'zo;
17.	S.T. Latipova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası o'qituvchisi, a'zo

ILMIY ANJUMANNING TASHKILIY QO'MITASI

1.	M.M. Bafayev	- O'quv ishlari bo'yicha prorektor, rais;
2.	M.L. Umedjanova	- Yoshlar masalalari va ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha birinchi prorektor, rais muovini;
3.	U.S. Amonov	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası mudiri, a'zo;
4.	F.R.Rustamov	Tillar fakulteti Yoshlar bilan ishlash bo'yicha dekan o'rinbosari
5.	L.F. Sharipova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası professori, a'zo;
6.	M.Y. Ro'ziyeva	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası professori, a'zo;
7.	Sh.M. Istamova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası dotsenti, a'zo;
8.	M.B. Sharipova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası dotsenti, a'zo;
9.	G.B. Rustamova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası dotsenti, a'zo;
10.	R.R. Xalilova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası dotsenti, a'zo;
11.	M.U. Usmonova	O'zbek tili va adabiyoti kafedrası katta o'qituvchisi, a'zo;
12.	F.K. Nurova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası katta o'qituvchisi, a'zo;
13.	N.N. Mirjonov	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası o'qituvchisi, a'zo;
14.	M.Y. Latifova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası o'qituvchisi, a'zo;
15.	M.A. Tilavova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası o'qituvchisi, a'zo;
16.	M.V. Jabborova	- O'zbek tili va adabiyoti kafedrası o'qituvchisi, a'zo.

To'plam O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 27-dekabrda "2025-yilda o'tkazilishi rejalashtirilgan xalqaro va respublika miqyosidagi ilmiy va ilmiy-texnik tadbirlar ro'yxatini tasdiqlash to'g'risida"gi 496-sonli buyrug'i rejasida belgilangan tadbirlarning bajarilishini ta'minlash maqsadida Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi Buxoro davlat pedagogika institutida o'tkazilgan "Filologik tadqiqotlarning yangi bosqichi: zamonaviy tendensiyalar va istiqbollar" mavzusidagi III xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari asosida tuzildi.

Mas'ul muharrir:

G.B. Rustamova - filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Taqrizchilar:

D.S. O'rayeva - filologiya fanlari doktori, professor

F.S. Safarova - filologiya fanlari doktori (DSc), dotsent

I SHO'BA. ZAMONAVIY TILSHUNOSLIK VA ADABIYOTI MASALALARI

TOHIR MALIKNING "ODAMIYLIK MULKI " ASARIDAGI " NE ERUR BU JAHOLAT?" BOBIDA QO'LLANILGAN BIRLIKLARNING LINGVOMA'NAVIY XUSUSIYATLARI HAQIDA

Tilavova Munisxon Alijon qizi,

BuxDPI O'zbek tili va adabiyoti

kafedrası o'qituvchisi,

BuxDU mustaqil izlanuvchisi

Shamsiyeva Aziza

BuxDPI O'zbek tili va adabiyoti ta'lim yo'nalishi 2-kurs talabasi

tilavovamunisxon94@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada so'zlarning lingvoma'naviy xususiyatlari hamda Tohir Malikning "Odamiylik mulki" asaridagi so'zlarning lingvoma'naviy xususiyatlari to'g'risida so'z boradi. Ushbu maqolada „Odamiylik mulki“ asarida qo'llanilgan ayrim frazeologik birliklarning lingvo'maviy xususiyatlari haqida fikr yuritilgan. Tildagi ma'nodoshlikning taraqqiyoti, uning o'ziga xos xususiyati, ularning ma'no ifodaliligi, ixchamligi va boshqa shunga o'xshash xususiyatlari badiiy asarlar materiallari asosida o'rganilganda yanada yaqqolroq namoyon bo'ladi.

Kalit so'zlar: lingvoma'naviy xususiyatlar, stilistik xususiyatlar, stilistika, ma'no buyoqdorligi, frazeologik sinonimlar, kontekstual antonimlar.

Dunyodagi barcha tillar ma'lum bir taraqqiyot bosqichlarini bosib o'tadi. Uning rivojlanishi jamiyat bilan, tafakkur va madaniyat bilan chambarchas bog'liq. Insonning tafakkuri, dunyoqarashi, madaniyati uning tili orqali namoyon bo'ladi. Til va tafakkur, til va madaniyat munosabatlari haqida gap ketganda antropologik tilshunoslik va lingvokulturologiyaga e'tibor qaratish o'rinli bo'ladi. Til ijtimoiy hodisa bo'lish bilan birgalikda shu tildan foydalanuvchi kishilarning, jamiyatning, umuman, millatning o'ziga xos madaniyati-yu ma'naviyatini o'zida aks ettiradi. Tilda ota-bobolar me'rosi hisoblanmish urf-odatlar, an'analar va qadriyatlar o'z aksini topadi. Shuningdek, til o'zida xalqning madaniy va ma'naviy xususiyatlarini jamlaydi. Ushbu xususiyatlar hozirda muhim ahamiyat kasb etgan holda dunyoga shu tildan foydalanuvchi kishilarning ma'naviy hayoti haqida ma'lumot ham beradi. Va bu ma'naviy xususiyatlarni o'rganish bugungi kunda dolzarb masalalardan biriga aylanib bormoqda va shu tufayli tilshunoslar diqqatini o'ziga tortmoqda.

Hozirgi kunga kelib tilimizning ma'naviy jihatlarini o'rganish tilshunoslikning alohida sohasiga aylangan hamda ushbu soha tilimizning madaniy-ma'naviy jihatlarini, ushbu jihatlar orqali tilimizga bo'lgan qiziqishni kuchaytirish kabi bir qator masalalarni o'z ichiga oladi. Bu bo'lim "lingvokulturologiya" deb ataladi. Madaniyatshunoslik va tilshunoslik bo'limlarining uyg'unlashuvi orqali yuzaga kelgan bu bo'lim yuqorida keltirilgan bo'limlardan ancha farqli hisoblanadi. Shuningdek, tilimizning lingvoma'naviy xususiyatlarini o'rganuvchi bu soha ustida juda ko'plab tilshunoslar olimlarimiz izlanishlar olib borishgan va hozirda ham olib borishmoqda. Xususan, bu so'zlarimizga A.Nurmonovning "O'zbek tilida lingvokulturologik yo'nalish", N.Mahmudovning "Tilning mukammal tadqiqi yo'llarini izlab", N.Sayidrahimovanning "Lingvokulturologiyaning ilmiy asoslanishiga doir ayrim mulohazalar", "Lingvokulturologiyaning komponentlari" nomli maqolalarini, D.Xudoyberganovanning "Matnning atropotsentrik tadqiqi" mavzusida gimonografiyasini misol qilib keltirish mumkin.

Barcha jonli tillarda bo'lgani kabi o'zbek tilining rivojlanishida ham og'zaki va yozma adabiyotning roli beqiyosdir. Badiiy adabiyotda nutq vositalarining barchasi poetik tasvirda ishtirok etadi. Shularning biri sifatida sinonimlar tilshunoslik va badiiy nutqda o'ziga xos o'ringa ega. Tilshunoslikda sinonimlik holatini aniqlash, uning turlarini belgilash uchun badiiy matnning ahamiyati beqiyos.

Bu sohada qo'lga kiritilgan bir qator yutuqlarga qaramay, ma'lum kamchiliklar ham mavjud. So'zlar o'rtasidagi sinonimik munosabat kriteriyasini aniqlashda kontekstning roli va

turlari, sinonimlarning stilistik xususiyatlari va masalaning shu kabi boshqa bir qancha jihatlari: nazariy va amaliy tomonlari ma'lum darajada yoritilgan.

Tildagi ma'nodoshlikning taraqqiyoti, uning o'ziga xos xususiyati, ularning ma'no ifodaliligi, ixchamligi va boshqa shunga o'xshash xususiyatlari badiiy asarlar materiallari asosida o'rganilganda yanada yaqqolroq namoyon bo'ladi.

Ma'nodoshlar badiiy matnda qo'llanilishi bo'yicha o'rganilsa, masalani yanada kengroq doirada o'z ichiga qamrab oladi. Leksikologiya, stilistika va badiiy nutq nazariyasining o'rganish obyektlarini bir-biriga yaqinlashtiradi.

Sinonimlarni bir - biridan ajratib turuvchi turli ma'no qirralari badiiy matnda personajlarning murakkab ichki dunyosini, his-tuyg'ularini, xatti-harakatlarini ochib berishda til materialining muhim vositalaridan biri sifatida qaraladi. Bu hodisa ijodkorga sinonimlarni chuqurroq o'rganishni va uning «sir»larini bilib olishni muhim vazifalardan biri qilib belgilaydi. Ma'nodosh so'zlarda mavjud bo'lgan «sir»larning bilib olinishi ijodkor uchun zarur bo'lgan eng aniq va ravon tasviriy vositalarni saralab olish imkoniyatini beradi. O'z navbatida, bu vositalar biror voqea - hodisa yoki predmetni tabiiy tasvirlashga imkon beradi. Bu vosita yordamida yozuvchi o'z kitobxoni qalbiga yo'l oladi. Shuning uchun ham sinonimlar nutq rang - barangligi va ifodaliligini belgilovchi vosita bo'lib, so'z tanlash tamoyili, yozuvchi tili va uslubini o'rganish masalasi va ma'lum bir yozuvchi uchun xos bo'lgan, takrorlanmas individual tomonlarini o'rganishning eng muhim masalalaridan biri ekanligi bilan ajralib turadi.

Muhokama va natijalar. Tohir Malik o'zining "Odamiylik mulki" asarining "Ne erur bu jaholat?" bobida jaholat haqida so'z yuritarkan, bu so'zni izohlab, uni vujudga keltiruvchi bir qancha hislatlarni sanaydi va ularning ma'nolarini izohlab beradi hamda turli xil frazeologik birliklarni, shuningdek, fikrlarining isboti sifatida payg'ambarlar, xalifalar va podshohlar haqidagi hikoyatlarni keltirib o'tadi. Quyida ushbu asarda qo'llanilgan freziologik birliklar, so'zlar va ularning ma'nolari haqida so'z boradi. Yozuvchi tilimizdagi "jaholat", "johillik" atamaları nodonlikni va bu nodonlikni tug'diruvchi bilimsizlikni anglatishini ta'kidlaydi. Johil inson sifatlarini sanar ekan johilning bilaman, deganini ko'ring ko'raman deyishiga o'xshatadi. Bunday kimsalarni jamiyat ichidagi illatga mengzaydi. Ularni tarbiyalash xususida so'z yuritib, keksani tarbiyalamoq-mashaqqat, bo'rini tarbiyalamoq-uni azoblamoq singari til birliklaridan foydalanadi. Shuningdek, ushbu bobda "qalbi xastalanmoq", "qosh qo'yaman, deb ko'z chiqarish", "dard ustiga chipqon", "vaqtni o'ldirmoq", "nafsni ko'kka ko'tarmoq", "nafsga qul bo'lmoq", "ko'nglini yumshatmoq" kabi birikmalardan foydalangan holda ularning ma'naviy sifatleri va xususiyatlarini izohlab beradi. Johillikni paydo qiluvchi omil sifatida bid'at va xurofotni sanab o'tar ekan, ularning lug'aviy ma'nolari xususida alohida to'xtalib o'tadi va ularga quyidagicha izoh beradi:

"Bid'at-so'zi aynan tarjima qilinsa: "Yangidan paydo bo'lgan odat" degan ma'noni anglatadi. Hazrat Alisher Navoiy asarlarida bu so'zni "yoqimsiz" degan ma'noda ham qo'llaganlar. Yana "bid'ati sayyia" ham derlarkim, bu "Yangi paydo bo'lgan yomon odat" demakdir. Ta'bir joiz bo'lsa-dinga yot, yangi paydo bo'lgan yoqimsiz odatlar "bid'at" deb belgilangan. "Xurofot" esa "asossiz" demakdir. Ya'ni dinda asosi yo'q, behuda ishlar, odatlardir. Abu Usmon Jaririy hazratlari deganlarkim: "Har kishiki, Payg'ambar alayhissalom sunnatini o'ziga hakam qilsa, uning so'zi hikmatdir. Har kishiki, nafsining xohishiga tobe bo'lsa, uning so'zi bid'atdir". O'zbek tilida nashr etilgan "Islomiy qomus" da "bid'at" atamasi "noma'qul yangilik", "din aqidalariga xilof yangilik", deb izohlangan. Til-ma'naviyat xazinasi. U asrlar mobaynida saqlanib kelayotgan xalqning o'ziga xos madaniyati haqida darak beradi. Undagi har bir so'z, har bir birlikda xalqning o'zigagina xos ma'naviyati "yashaydi" va davrlar o'tgani sayin ushbu ma'naviyatni uning egalariga yetkazadi. Badiiy asarlarda qo'llangan umumxalq tilidagi sinonimlar, jumladan frazeologik sinonimlar, xalq ommasi nutq madaniyatining qay darajada o'sganligini, badiiy so'z san'ati taraqqiyotini ko'rsatuvchi omillardan biridir. Badiiy asardagi har bir personaj jamiyatdagi o'rni, tabaqalanish, xususiyatlariga qarab o'ziga xos «til» da gapirtiriladi. Har bir obrazning xarakteristikasiga mos keluvchi sinonimik birliklarning o'z

o'rnida qo'llanilishi personajlar nutqiga jon kiritadi, tiriltiradi va o'quvchi ko'z oldida uni butun borlig'i bilan namoyon qiladi.

Yozuvchi olg'a surgan g'oyaning o'quvchilar ommasiga to'la yetib borishida ham asar tili muhim ahamiyatga ega. Haqiqatan, asar tili o'sha g'oyani talqin etishda iboralarning siqiq, silliq bo'lishi, so'zlarning o'z o'rnida ishlatilishi bilan xarakterlanadi. Har bir yozuvchi asar tilining shirali, badiiy va ta'sirchan bo'lishini ta'minlashda «so'z va ibora tanlash mashaqqati»ni boshdan kechirib, kitobxonga manzur bo'ladigan birliklar topishga harakat qiladi, ohori to'kilmagan iboralar ustida qayta-qayta bosh qotiradi va shu mehnat jarayonida to'laqonli obraz yaratishga imkon beradigan badiiy vositalarni qo'lga kiritadi. Bunday vositalardan qay darajada foydalanish esa ijodkor uquvi va qobiliyatiga bog'liq. Bu kabi imkoniyatlar umumxalq tilida hisobsiz bo'lib, ular yozuvchi va so'z materiali bilan ish ko'ruvchi notiqdan butun kuchini sarf etishni, katta ijodiy mehnat qilishni talab qiladi. Yozuvchi uslubidagi o'ziga xoslik, uning tilidagi individual xususiyatlar umumxalq tilida mavjud bo'lgan ifodalash vositalarini tanlashdagi boy imkoniyatlar tufayli ochiladi. Umumxalq tili yozuvchi ixtiyoriga o'z lug'at xazinasidagi hamma vositalarni berishdan tashqari, ulardan tanlab olish imkoniyatini ham beradi, umumxalq tili yozuvchi ixtiyoriga grammatik tomondan tayyor va qat'iylashtirilgan so'z, ibora va gap qurilishlarining qoliplarini berishdan tashqari yana turli xildagi so'z, ibora va gap qurilishlari variantlaridan ham tanlab olish imkoniyatini beradi.

Badiiy asar tilining ravon va ta'sirchan bo'lishi iste'molda mavjud bo'lgan so'zlarning rang-barang ma'no ottenkalaridan ustalik bilan foydalanishga ham bog'liq. Chunki badiiy asar tilini tovlantiradigan barcha stilistik vositalar umumxalq tilidagi imkoniyatlardan o'rinli foydalanish natijasida yuzaga keladi.

Badiiy asar leksikasi asar tilini o'rganishning bir tarmog'i, xolos. Badiiy asar tili leksikasi, o'z navbatida, sinonimlardan tashqari yana antonim, arxaizm, dialektizm kabi bir qancha qatlamga bo'linadi va bularning har qaysisi alohida ilmiy tadqiqot ishlari olib borishni talab qiladi. Ko'rinadiki, badiiy asar tili, ayniqsa, leksikasining mundarijasi juda keng va xilma - xildir.

Yozuvchi tabiat va jamiyatdagi turli predmet, harakat, rang, tovush va boshqa shunga o'xshash aniq va mavhum narsa, holatni bayon etar ekan, ularni aniq va ravshan ifodalaydigan birliklarni topib qo'llagandagina o'quvchida ular haqidagi to'la tasavvurni hosil qilishi mumkin. Xuddi mana shunday o'rinlarda sinonim so'zlarda mavjud bo'lgan turli stilistik qiymatlar yozuvchiga juda qo'l keladi. Chunki badiiy asarda sinonimlar tasvirning shakl jihatidan xilma - xil bo'lishini ta'minlabgina qolmay, balki uning emosionalligini ta'minlashda ham, stilistik tomondan ravon qilib berilishida ham eng unumli vositalardan biri hisoblanadi. Sinonimlar o'zlarida mavjud bo'lgan turli ma'no nozikliklari va belgilari bilan harakat, belgi va predmetdagi turlicha belgi darajalarini ko'rsatadi. Asar tilidagi sinonimlarning stilistik xususiyatlari, turli vazifalarni bajarib kelishi, badiiy vosita sifatida keng qo'llanilishi va bu muammoning dolzarbligi uni alohida ishning obyektini qilib olish mumkinligini ko'rsatadi. Bu ishda sinonimik birliklarga to'xtalishdan maqsad, Tohir Malik badiiy asarlarida sinonimik birliklar bajarib keladigan stilistik vazifalarni va ularni semantik tomondan tahlil qilishdir.

Har bir adib asarning g'oyaviy - badiiy qiymatini oshirish maqsadida tilda mavjud bo'lgan sinonimik birliklardan foydalanadi va turli yo'llar bilan badiiy asar tarkibiga kiritadi. So'z va iboralar bir vaqtning o'zida so'zlovchi fikrining ham va shu fikrning vazifasi, maqsadiga kiradigan barcha ruhiy kechinmalarining ham belgisi sanaladi.

Xulosa. Asarda frazeologik ma'nodoshlikning go'zal namunalari mavjud. Yozuvchi ibora tanlashda frazeologik sinonimlarning ma'no xususiyatlari bilan birga ularning stilistik bo'yog'iga ham e'tibor beradi. Chunki sinonimlardagi ana shu stilistik bo'yoq tasviriy xususiyatga ega bo'ladi.

Umuman olganda, frazeologik sinonimlarni Tohir Malik asarlarining barchasida uchratish mumkin. Ular voqea-hodisani aniq tasvirlashda, holatni kuchaytirishda, har bir jihatni detallashtirishda va boshqa talay badiiy-stilistik vazifalarni bajarishda muhim omil bo'lib xizmat qilgan. Adib ushbu birliklardan juda unumli foydalana olganligini namoyish eta bilgan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Tilavova, M. (2024). LINGUISTIC AND SPIRITUAL CHARACTERISTICS OF SOME PHRASEOLOGICAL UNITS IN TAHIR MALIK'S "HUMAN PROPERTY". *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences*, 3(9), 26-30.
2. Tilavova, M. (2024). LINGUISTIC AND SPIRITUAL CHARACTERISTICS OF SOME PHRASEOLOGICAL UNITS IN TAHIR MALIK'S "HUMAN PROPERTY". *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences*, 3(9), 26-30.
3. Mohinur, Usmonova, and Elonova Sitorabonu. "GRADUONIMIYA HODISASI VA UNING AYRIM O 'ZBEK XALQ MAQOLLARIDAGI IFODASI." *Innovations in Technology and Science Education* 2.9 (2023): 1757-1763.
4. Alijonovna, T. M. (2024). PHRASEOLOGISMS RELATED TO THE WORD USED BY TAHIR MALIK IN "HUMAN PROPERTY". *INTERNATIONAL JOURNAL OF EUROPEAN RESEARCH OUTPUT*, 3(3), 83-87.
5. Тилавова, М. А. (2024). ФЕНОМЕН СИНОНИМИИ И ФЕНОМЕН АНТОНИМИИ ВО ФРАЗЕОЛОГИЗМАХ, ИСПОЛЪЗУЕМЫХ В ПРОИЗВЕДЕНИИ ТАХИРА МАЛИКА «ДОСТОЯНИЕ ЧЕЛОВЕКА». *TADQIQOTLAR. UZ*, 37(4), 59-63.
6. Tilavova, M. (2023). FRAZEOLOGIK POLISEMIYA HAQIDA BA'ZI MULOHAZALAR. *Philological issues are in the eyes of young researchers*, 1(1).
7. Тилавова, М. (2024). ФРАЗЕОЛОГИЗМЫ, РОДСТВЕННЫЕ СЛОВУ, УПОТРЕБЛЕННОМУ ТАХИРОМ МАЛИКОМ В «ЧЕЛОВЕЧЕСКОЙ СОБСТВЕННОСТИ». *Talqin va tadqiqotlar*, 2(3 (40)).
8. Tilavova, M. (2023). TOHIR MALIKNING "ODAMIYLIK MULKI" ASARIDA QO 'LLANILGAN FRAZEOLOGIK BIRLIKLARNING FUNKSIONAL JIHATI. *Science and innovation in the education system*, 2(5), 197-203.
9. Usmonova, Mohinur. "MATNLARGA DASTLABKI ISHLOV BERISH VA SEMANTIKA TAHLIL QILISHGA OID AYRIM MULOHAZALAR." *Current approaches and new research in modern sciences* 3.1 (2024): 44-48.
10. Khayriev, Umedjon, Mohinur Usmonova, and Gavhar Turdieva. "An optimal quadrature formula in the space $W_{\sim 2}(2, 1)$ of periodic complex-valued functions." *AIP Conference Proceedings*. Vol. 3004. No. 1. AIP Publishing, 2024.
11. Ulugbekovna, U. M. (2024). Some Comments on the Principle of "Speech Realization of Linguistic Possibilities" and its Importance in Applied Linguistic Research. *Journal of Intellectual Property and Human Rights*, 3(4), 181-185.
12. Tilavova, Munisxon. "" ODAMIYLIK MULKI" ASARIDA QO 'LLANILGAN FRAZEOLOGIK BIRLIKLARDA SINONIMIYA HODISASI VA ANTANAMIYA HODISASI." *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences* 3.1 (2024): 62-67.
13. Tilavova, M. (2023). TOHIR MALIKNING "ODAMIYLIK MULKI" ASARIDA QO 'LLANILGAN FRAZEOLOGIK BIRLIKLARNING FUNKSIONAL JIHATI. *Science and innovation in the education system*, 2(5), 197-203.